



RESEÑA por M^a Luisa Rodríguez Moreno

Artículo: Intervención basada en mindfulness para la mejora de las conductas problemáticas en alumnado con necesidades educativas especiales (2021)

Autores/as: Marisol Camps Fernández, María Paz Sandín Esteban, Alberto Amutio Careaga
Revista Catalana de Pedagogia, ISSN 1695-5641, N^o. 20, 2021, págs. 3-25
<https://doi.org/10.2436/20.3007.01.162>

Este artículo, atrevido e innovador, es el resultado de una investigación con todas las garantías científicas, redactado por significativos profesores de las Universidades de Barcelona y Universidad del País Vasco (Vitoria) respectivamente.

Se comprueba en su redactado el feliz ensamblaje entre la Pedagogía y la Psicología, teniendo en cuenta que la Psicología describe y la Pedagogía prescribe. Y que el ensamblaje a que me refiero es de agradecer, a efectos de aportación práctica para la mejora de las personas.

Desde la perspectiva psicológica, los autores describen lo importante que es indagar en los procesos del aprendizaje (desde sus bases neurológicas) y, también, lo interesante y urgente que es concienciar al propio alumno de sus propios límites y de sus propios talentos, siempre con el propósito de ampliar su autoestima y su seguridad personal. Digo que es un artículo innovador y valiente porque entrecruza principios psicológicos con mejoras educativas, a la vez que aporta herramientas para que el alumnado intervenido rompa las posibles barreras sociales y se enfrente a los peligros del aislamiento. Además, conviene destacar la especial referencia que hacen los autores del papel de las familias en el complejo seguimiento de sus hijos: un detalle de máxima importancia.

Desde la perspectiva de las reglas de la investigación, los autores tienen infinito cuidado en echar mano de herramientas validadas y fiables, combinando osadamente dos tipos de investigación (la cualitativa y la cuantitativa) que enriquecen y validan la científicidad de las conclusiones y propuestas.

Es un trabajo tan completo que permite su réplica en posteriores estudios. En efecto: la aportación de datos producto de la observación participante, de las entrevistas, de los gráficos del registro de conducta y el detenimiento en cada uno de los casos, demuestran a la academia que es una investigación honesta y clara; y, lo más valioso: que los autores son generosos con la comunidad investigadora.

El amplio abanico de referencias bibliográficas nacionales e internacionales contribuye a prestigiar tanto a la Psicología como a la Pedagogía. ¡Alegrémonos!

Maria Luisa Rodríguez Moreno

Catedrática Emérita de la Universitat de Barcelona



RESSENYA per M^a Luisa Rodríguez Moreno

Article: Intervenció basada en mindfulness per a la millora de les conductes problemàtiques en l'alumnat amb necessitats educatives especials (2021).

Autors/es: Marisol Camps Fernández, María Paz Sandín Esteban, Alberto Amutio Careaga
Revista Catalana de Pedagogia, ISSN 1695-5641, N^o. 20, 2021, pàgs. 3-25
<https://doi.org/10.2436/20.3007.01.162>

Aquest article, atrevit i innovador, és el resultat d'una investigació amb totes les garanties científiques, redactat per professors significatius de les Universitats de Barcelona i Universitat del País Basc (Vitòria) respectivament.

Es comprova en el seu redactat el feliç assemblatge entre la Pedagogia i la Psicologia, tot tenint en compte que la Psicologia descriu i la Pedagogia prescriu. I que l'assemblatge a què em refereixo és d'agrair, a efectes de la seva aportació pràctica per a la millora de les persones.

Des de la perspectiva psicològica, els autors descriuen com és d'important indagar en els processos de l'aprenentatge (des de les bases neurològiques) i, també, com n'és d'interessant --i urgent-- conscienciar els mateixos alumnes de llurs propis límits i de llurs propis talents, sempre amb el propòsit d'ampliar-ne l'autoestima i la seguretat personal. Dic que és un article innovador i valent, perquè entrecrua principis psicològics amb millores educatives, alhora que aporta eines perquè l'alumnat intervingut trenqui les possibles barreres socials i s'enfronti als perills de l'aïllament. A més, cal destacar l'especial referència que fan els autors del paper de les famílies en el seguiment complex dels seus fills: tot un detall de la màxima importància.

Des de la perspectiva de les regles de la recerca, els autors demostren una cura infinita a recórrer a eines validades i fiables, tot combinant agosaradament dos tipus de recerca (la qualitativa i la quantitativa) que enriqueixen i validen la científicitat de les conclusions i de les propostes.

És un treball tan complet que permet la seva rèplica en estudis posteriors. En efecte: l'aportació de dades producte de l'observació participant, de les entrevistes, dels gràfics del registre de conducta i l'aprofundiment en cadascun dels casos, demostren a l'Acadèmia que és una investigació honesta i clara; i el més valuós: que els autors són generosos amb la comunitat investigadora.

L'ampli ventall de referències bibliogràfiques nacionals i internacionals contribueix a prestigiar tant la Psicologia com la Pedagogia. Alegrem-nos!

Maria Luisa Rodríguez Moreno

Catedràtica Emèrita de la Universitat de Barcelona